

MAALLIKKOTUOMARI

kesäkuu 2024

Koulutusristeily
Tukholmaan 14-16.9
s. 12

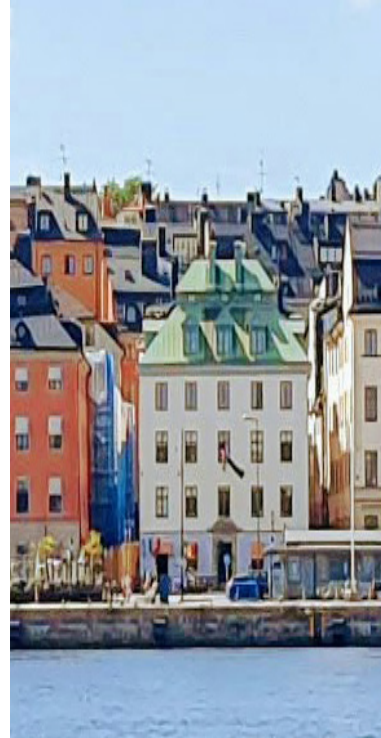
ENALJ
Matkaraportti
10-12.5.
s. 22

Lukijalta:
Lautamiehen ja
tuomarin yhteistyö
- näkökulmia
ja kokemuksia
käräjäoikeudesta
s.14

SISÄLTÖ

KESÄKUU

Teholeidi Hanna Yli-Liipola Ajatuksia hallitustyöstä	04
Tampereen maallikotuomaripäivät Koulutuspäivän sekä vuosikokouksen antia 22-23.3.	06
Puheenjohtajan kolumni	10
Jäsenristeily Tukholmaan 14-16.9.	12
Lukijalta: lautamiehen ja tuomarin yhteistyö Näkökulmia ja kokemuksia käräjäoikeudesta	14
Koulutuspäivien asiantuntijaesitykset 22.3. asiantuntijoiden esitykset pdf-linkkeinä	16
Lautamiesten eettiset ohjeet	17
Prof. Machura et. al tutkimus; laadukas oikeudenkäyttö Suomen Maallikotuomarit ry hallituksen pohdinta	18
Jäsenedut	20
ENALJ, Leipzig Saksa 10-12.5. Matkakertomus	22
Lautamiespoimintoja lehdistä	26
Laamanni Markku Almgrenia tervehtimässä	28
Hallituksen jäsenten yhteystiedot	29

Kuva: Wahid Saliq, Unsplash.com

Kuva: Marko Gosch

10

Puheenjohtajan kolumni

Janne Heilimä kertoo menneitä
tapahtumia ja jakaa ajatuksia
tulevaan

Maallikotuomari-digilehti on
vuodessa. Lehdessä julkaista
koskevista asioista ja muista

JULKAISIJA: Suomen Maallik
<https://www.maallikotuomari.fi>
[Facebook](#)

PÄÄTOIMITTAJA: Johanna Stenroos
LEHDEN TAITTO, EDITOINTI ja GRAFIikka

Lehteen tulevat ilmoitukset: [paat](#)

Kansikuva: Marko Gosch

12

Koulustristeily Tukholmaan 14-16.9.

Risteilyllä aiheita alustamassa
asiantuntijat ylijohtaja Riku Jaakkola,
sekä kärjätuomarit Nina Immonen ja
Tea Rantanen.

22

European Network of Associations of Lay Judges (ENALJ) 10-12.5.

vpj Olavi Kuikka ja jäsen, Stefan Ekholm
edustivat Suomea Leipzigissä Saksassa.
Matkakertomus.

...n lautamiesten oma julkaisu, joka ilmestyy kaksi kertaa
...an infoa koulutustapahtumista, sekä kerrotaan jäsenkuntaa
...oikeudenalan tapahtumista.

...kottuomarit ry
...arit.fi/

...AFINEN SUUNNITTELU: Johanna Stenros

...oimittaja@maallikkotuomarit.fi

Hyvät herastuomarit ja lautamiehet

Jo perinteeksi muodostunut syksyinen
koulustristeily järjestetään merellisissä
maisemissa. Asiantuntijoiden johdolla
syvennyttään nuorisorikollisuuteen, sen
ilmenemismuotoihin ja seurauksiin.
Matkaohjelma löytyy tästä julkaisusta.

Puheenjohtajan kolumnissa Janne
Heilimä tuo esille ajankohtaisia aiheita.
Hän korostaa, että lautamiestehtävä ei
ole sama kuin muut lautakuntapaikat.
Heilimä toivoo, että valintojen tekemisessä
kiinnitettäisiin huomiota ehdokkaiden
osallistumismahdollisuuteen aikataulullisesti,
jotta kärjäsihteerin turhilta soitoilta ja
pyynnöiltä välttyttäisiin.

Lautamiesten eettisyys on
oikeusjärjestelmämme kulmakivi. Eettiset
ohjeet ohjaavat toimintaamme, varmistavat
oikeudenmukaisuuden toteutumisen mikä
tuo luottamusta järjestelmää kohtaan.
Lautamiehinä meidän tulee aina muistaa
edustavamme suomalaista oikeuslaitosta
arvokkaasti. Eettisyyden perustana on, että
pysymme totuudessa ja kunnioitamme
kaikkia oikeusprosessin osapuolia.

Kansainvälinen yhteistyö rikastuttaa ja
syventää lautamiestoimintaa. European
Network of Associations of Lay Judges
(ENALJ) järjestettiin Leipzigissä Saksassa
10.-12.5. Suomea kokouksessa edustivat vara-
puheenjohtaja Olavi Kuikka ja Stefan Ekholm.
Hallituksessa katsomme tärkeäksi, että Suomi
osallistuu jatkossakin tähän vuosittaiseen
kokoukseen. Tilaisuudessa on mahdollisuus
kartuttaa tietoa ja jakaa kokemuksia eri
maiden välillä. Näissä tapaamisissa syntyy
ymmärrystä ja näkemyksiä, jotka voivat aut-
taa meitä kehittämään omaa toimintaamme.

Toivotan kaikille virkistävää kesää.

Johanna Stenros

Tiedottaja
Maallikkotuomari-lehden päätoimittaja

TEHO- LEIDI HANNA

Suuri kiitos vuosien yhteistyöstä sekä tästä arvokkaasta tunnustuksesta.

Tampereen päivillä palkittiin lautamiehiä ja herastuomareita ansiokkaasta ja arvokkaasta työstä Suomen Maallikkotuomarit ry:n yhdistyksen eteen tehdystä pitkäjänteisestä työstä. Yksi palkittavista oli Hanna Yli-Liipola. Harmiksemme alkuvuodesta saimme kuulla Hannan päätöksestä jättää hallitustyö yhdistyksessä.

Pyynnöstä kirjoitan nyt vähän lautamiesurastani sekä Suomen Maallikkotuomarit ry:nallituksen työskentelystä. Olen toiminut lautamiehenä yhteensä 17 vuotta kolmessa eri käräjäoikeudessa Turun seudulla sekä Salossa, vaikkakin välillä oli taukoa asuinpaikan vaihdoksen takia. Olen ollut Suomen Lautamiehet ry:n ja Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsen vuodesta 2000, ja Oulun vuosikokouksessa v. 2020 tulin valituksi hallitukseen.

Hallituspesti oli antoisa, mutta nyt muut tehtävät vievät enemmän aikaani; uusimpana toimiminen vapaaehtoisena Rikosuhripäivystyksessä, ja siinä riittääkin työskarkaa. Suomen Maallikkotuomarit ry:n hallituksessa päätehtäväni oli koulutuspäivien järjestelyjen vastuuhenkilönä toimiminen, eli piti vastata, että kaikki sujuu: koulutusohjelma, kokoustilat, ruokailut, majoitukset, retket ja muu ohjelma ym. asiaankuuluva.

Parasta tässä työssä on ollut kokea onnistumisen tunteita, kun osallistujat ovat pääsääntöisesti olleet tyytyväisiä tilaisuuksien antiin, ja joskus myös kouluttajat ym. asianosaiset ovat kiitelleet sujuvasta yhteistyöstä, ja sekös on tuntunut mukavalta.

Kun on monenlaista ohjelmaa, pitää aina varmistaa ja tarkentaa, että kaikki varmasti menee niinkuin on sovittu ja kaikki ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

Lisäksi toimin alueyhteyshenkilönä, vaikkakin paikallisyhdistysten toiminnan huomattava väheneminen viime vuosina on vähentänyt myös alueyhteystoimintaa, ja tiedotteet menevätkin nykyään usein koko jäsenistölle sähköpostitse sihteerin toimesta ja yhdistyksen kotisivujen ja somen kautta tiedottajan toimesta.

Hanna Yli-Liipola vastaanottamassa kunniakirjaa 22.3. Hotelli Scandic Koskipuiston ravintolassa.

Kuvat: Pentti Kapanen

Yhteydenottoja lautamiehiltä toki on tullut paljon milloin mitäkin asiaa koskien, ja on ollut mukavaa olla yhteyksissä lautamiesten kanssa ympäri Suomen, selvittää asioita ja keskustella. Onpa joskus tullut laamaneiltakin yhteydenottoja lautamiehiä koskevista asioista.

Sitten on vielä arkistovastaavan tehtävä, joka toistaiseksi jatkuu, kunnes löytyy uusi henkilö tehtävään. Näiden lisäksi on vielä muita hallituksen jäsenen tehtäviä, joita tehdään porukalla kukin muiden tehtäviensä lisäksi. On ollut myös opettavaista tehdä monenlaisia töitä yhteistyössä muiden kanssa.

On ollut mielenkiintoista olla yhdistyksessämme neljän eri puheenjohtajan kaudella.

2000-luvun alussa maassamme oli vielä lautamiehiä paljon enemmän; istuntokokoonpanoissakin oli käräjätuomarin lisäksi kolme lautamiestä nykyisen kahden sijaan.

Mieleen ovat jääneet sen ajan koulutusristeilyt, joihin osallistui satoja lautamiehiä.

Koulutuksetkin olivat päiväsaikaan laivan yökerhossa, kun kokoustiloihin ei mahduttu.

Joukkomme on pienentynyt, mutta hienoa, että vielä on mukavasti jäseniä ja yhdistystoiminta on mielekäästä.

Nyt on aika kiittää hallitusta yhteisistä vuosistamme sekä saamastani hopeisesta ansiomerkistä, jota pidän arvokkaana tunnustuksena. Olen saanut tältä yhdistykseltä paljon, ja toivottavasti olen sille pystynyt jotain myös antamaan. Kiitos myös kaikille teille, joihin olen näinä vuosina tutustunut.

Tapaamisiin!

Hanna

VUODEN 2024 LAUTAMIESPÄIVÄT JÄRJESTETTIIN TAMPEREELLA

Vuoden 2024 Lautamiespäivät järjestettiin Tampereella. Koulutuspäivillä vastassa koulutuspäivänä oli käräjätuomari, osastonjohtaja Sinikka Mäkelä. Hän esitti tilaisuutemmeavaussanat. Olimme iloksemme saaneet erinomaiset asiantuntijat puhumaan koulutustilaisuuteen.

KOULUTUSPÄIVÄN OHJELMA PERJANTAINA 22.3.2024

Klo 10.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvi

Klo 11.00 Koulutuspäivien avaus, yhdistyksen pj Janne Heilimä

Klo 11.05 Pirkanmaan käräjäoikeuden tervehdys

Klo 11.15 Seksuaalirikoksista asianosaisten oikeuksien näkökulmasta,

Poliisiammattikorkeakoulun yliopettaja, OTT Satu Rantaeskola

Klo 12.15-13.15 lounas oikeustalon ravintola Rootelissa

Klo 13.15 Rikoslain 20 luvun keskeiset muutokset,

erikoissyyttäjä Leena Koivuniemi,

Syyttäjälaitos/Länsi-Suomen syyttäjäalue

Klo 14.15 Todistelu ja näytönarviointi seksuaalirikosasioissa, käräjätuomari,

OTT Antti Tapanila, Pirkanmaan käräjäoikeus

Klo 15.15 keskustelua

N. klo 15.30 koulutuspäivän yhteenveto ja päätös, pj. Janne Heilimä

Klo 19.00 Buffet-illallinen, Hotel Scandic Tampere Koskipuisto

LAUANTAI 23.3 (HOTEL SCANDIC TAMPERE KOSKIPUISTON KOKOUSTILA)

Klo 9.30 ilmoittautuminen vuosikokoukseen

Klo 10.00-11.00 Tampereen kaupungin tervehdys ja kaupungin tarjoama aamukahvi

Klo 11.15-13.00 vuosikokous ja koulutuspäivien päätös, pj. Janne Heilimä

Klo 13.00 lounas hotellin ravintolassa

Taustakuva: Hanna Yli-Liipola, Tampereen oikeustalo

Kuvat oikealla: Pentti Kapanen

Kuvassa kärjätuomari, osastonjohtaja Sinikka Mäkelä

Kuvassa kärjätuomari, OTT Antti Tapanila
Pirkanmaan kärjäoikeus

Kuvassa erikoissyöttäjä Leena Koivuniemi, Syyttäjälaitos,
Länsi-Suomen syyttäjälue

Kuvassa Poliisiammattikorkeakoulun yliopettaja,
OTT Satu Rantaeskola

Vuosikokous järjestettiin Scandic Koskipuiston kokoustiloissa. Kokous aloitettiin klo 11 ja se eteni esityslistan mukaisesti. Kokouksen puheenjohtajana toimi Stefan Ekholm ja sihteerinä Tuula Rantamo.

Kokouksessa esitettiin tilinpäätös ja toimintakertomus edelliseltä vuodelta, ja molemmat dokumentit hyväksyttiin yksimielisesti. Tämän jälkeen käytiin läpi toiminnantarkastajien raportti, jossa hallituksen toiminta katsottiin olevan säännösten mukaista.

Kokouksessa käsiteltiin myös tulevan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio. Lopuksi käytiin läpi ehdotuksia ja aloitteita jäseniltä. Keskustelu oli vilkasta, ja joitakin muutoksia ehdotettiin toimintasuunnitelmaan. Nämä muutokset kirjattiin ylös ja päätettiin ottaa huomioon tulevan toimintavuoden suunnittelussa.

Vuodelle 2024-2025 valittiin uusi hallitu, jossa puheenjohtajana jatkaa herastuomari Janne Heilimä, varapuheenjohtajana lautamies Olavi Kuikka, järjestösihteerinä Tuula Rantamo ja uudeksi hallitusjäseneksi valittiin Raili Paljojoki - lämpimästi tervetuloa mukaan hallitukseen. Johanna Stenros oli ilmoittanut ettei jatka seuraavalla kaksivuotiskaudelle. Hänen tilalleen tiedottajaksi ja Maallikkotuomarilehden päätoimittajaksi ei tullut ilmoittautumisia, joten Johanna suostui jatkamaan hallituksessa ja näissä tehtävissä.

Kokous päättyi klo 13, kun puheenjohtaja kiitti osallistujia aktiivisesta osallistumisesta ja toivotti kaikille turvallista kotimatkaa.

Suomen Maallikkotuomarit ry:n hallituskokoonpano 2024-2025

Yllä vasemmalta oikealle: Puheenjohtaja Janne Heilimä ojentaa kunniakirjaa ja ansiomerkkiä Timo Lehtoselle Satakunnan Maallikkotuomarit ry:stä. Olavi Kuikalle myönnettiin ansiomerkki ja kunniakirja ansiotuneesta työstä hallituksen hyväksi. Tuula Rantamo kunniakirja ja ruusu sylissään, myöskin osoituksena ansiotuneesta hallitustyöstä. Alla vasemmalta oikealle: Pentti Kapselle myönnetty kunniakirja ansiokkaasta hallitustyöstä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Stefan Ekholm. Johanna Stenros vastaanotti kunniakirjan ja Maallikkotuomarit ry:n standardin ansiokkaasta hallitustyöstä.

Vuosikokoukseen osallistujia. Kokous pidettiin Scandic Koskipuiston kokoustilassa.

PUHEENJOHTAJAN KOLUMNI

Kertausta ja
ajatuksia tulevaan

Ajatukset suuntautuvat uuteen toimintavuoteen ja suunnitelmiin. SuMT hallitus aloitti suunnitelmallisesti toimintansa. Kokouksessa tarkastettiin edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös, sekä laadittiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2025.

Hallitus kävi säännöllisesti ajatustenvaihtoa Whatsappin sekä sähköpostin välityksellä, jotta saimme kaikki suunnitellut asiat hoidetuiksi. Usein pelkästään Whatsapp viestien määrä oli valtava, mutta sovellus on erittäin hyvä keskustelualusta pikaiseen ajatusten ja viestien vaihtoon.

Tampereella kokoonnuttiin helmikuun alkupuolella kokoukseen, missä käytiin kaikki tarpeelliset asiakirjat läpi ja hyväksyttiin ja allekirjoitettiin tilinpäätös.

Lautamiespäivät ja vuosikokous Tampereella 22-23.3.2024

Koulutus tapahtui yhteistyössä Pirkanmaan käräjäoikeuden kanssa, heidän koulutustiloissa Tampereen oikeustalolla. Koulutuksen sisällöstä on tietoa tässä lehdessä omassa osiossaan.

Suuresti Hannan ansiota oli, että kaikki järjestelyt saatiin ajoissa hoidettua. Materiaalit saatiin hyvin kasaan ja kouluttajat tapahtumaan. Vuosikokouksessa valittiin uusi hallitus SuMT:lle vuosiksi 2024–2025. Hanna Yli-Liipola jäi pois, ja uutena hallitukseen valittiin Raili Palokari, jonka vastuulla on jatkossa koulutuspäivien järjestely.

Lautamiesten jäsenedut

Ensinnäkin kiitos teille, jotka otitte yhteyttä lautamiesten jäsenyyteen luvatuista eduista eri yhteisöiden kanssa. Myönnettäköön, että jäsenetujen päivittäminen oli jäänyt hoitamatta hallitukselta osalta. Selittävänä tekijänä oli korona-aika ja hallituksen vaihtuminen. Voimassa olleet yhteistyösopimukset olivat vanhoja, eikä näitä oltu uusittu. Oletimme, että ne olivat edelleen voimassa. Siinä mielessä kotisivuilla mainittu jäsenetujen vuosiluku 2022 oli oikein, ja muutama sopimus oli vielä voimassa vuoden loppuun ja oma jäsenetumme 20 prosentin alennus jäsentuotteista, säilyy voimassa. Käymme parhaillaan neuvotteluita uusista sopimuksista, mutta ne suuntautuvat lähinnä yhdistyksen käyttämiin sopimuksiin osalla palvelujen tarjoajista. Tässä mielessä vastapuolenkin ajattelu on muuttunut ja henkilökohtaisten korttien jäsenedut ovat nykyään parempia.

Vuosi 2025 - kunnallisvaalit edessä

Kannattaa olla hyvissä ajoin liikkeellä ja valmiina jatkamaan maallikotuomariuraa, kenellä siihen vielä on mahdollisuus.

Esitän pienenä toiveena kaikille kenellä on mahdollista vaikuttaa omassa kaupungissa tai kunnassa valintoihin; olisi hyvä kiinnittää huomiota lautamiestehtävään valittaville halukkaille, että tehtävä ei ole sama kuin muut lautakuntapaikat. Istunnot sijoittuvat pääsääntöisesti klo 9.00 - 16.00 välille, eli työaikaan. Mikäli henkilöllä ei ole mahdollista osallistua aikataulullisesti tehtävään, tästä tulisi reilusti ilmoittaa. Näin välttyään turhilta käräjäsihteerin soittoilta ja pyynnöiltä, pieni vaikutus omaan kuntaan.

Suosittelen aktiivisesti seuraamaan sosiaalista mediaa ja kotisivuilla tapahtuvaa tiedottamista.

Lämpimien kesäterveisin

Janne Heilimä

Puheenjohtaja
Suomen Maallikotuomarit ry

JÄSENRISTEILY TUKHOLMAAN 14-16.9.

*Tervetuloa
perinteiselle
koulutusristeilylle
Tukholmaan!*

Aloitamme kokousristeilyn
lauantaina 14.9. omalla
ohjelmalla laivan
kokoustilassa jo klo
11.00. Iltapäivällä seuraa
asiantuntijaluennot. Teemana
nuorisoriikollisuus.

Helsinkiin palaamme
16.9. klo 10.10.

Suomen Maallikkokoulutusristeily

MATKAOHJELMA

14.9.2024 lauantai

10.30 Katajanokan terminaali
11.00 Koulutuspäivien avaus,
11.15 Tuomioistuinviraston esikärjätuomari Nina Immonen "nuoret rikosprosessissa".
Keskustelua
Kokousaulassa kahvi/tee ja heijon
Majoittuminen hytteihin myö
12.00 -12.45 Kokouslounas (p
Ilmoita erikoisruokavaliosta M
12.45 Yleiskatsaus Syyttäjälait
13.30 Nuorisoriikollisuus, ilme
14.15 Nuorisoriikollisuus, Hels
15.00 – n.15.30 Yhteenvedo ja
Hyttien vastaanotto. Matkatal
koulutuksen ajan.
17.15 M/S Viking Gabriella läh
17.30 Buffet-illallinen laivan s

15.9.2024 sunnuntai (HUOM)

07.00 alkaen meriaamiainen T
(HUOM LUX- ja LYX-luokan hy
10.00 Laiva saapuu Tukholma
Päivä Tukholmassa ja mahdol
katso kohta retki*)
16.00 viimeistään matkustajie
16.45–18.30 vapaamuotoista
pj Janne Heilimä
Kokousaulassa tarjolla kahvia
16.30 M/S Viking Gabriella läh
19.00 Buffet-illallinen laivan s

16.9.2024 maanantai

08.00 alkaen Meriaamiainen T
(HUOM LUX- ja LYX-luokan hy
10.10 M/S Gabriella saapuu H

[MATKAN VARAUSLINKKI](#)

[TAI https://www.matka](https://www.matka)

Taustakuva: Thomas Vimare, Unsplash.com

Maallikkotuomarit ry:n Tukholman Maallikkotuking Linella 14-16.9.

...ssa lippujen jako ja siirtyminen laivaan
...puheenjohtaja Janne Heilimä
...dustaja Ylijohtaja Riku Jaakkolan alustus, jonka jälkeen
...alustaa koulutukseen osallistujia koulutusteemaa käsittelevää

...hedelmiä
...myhemmin vahvistettavana aikana
...aikka tarkentuu myöhemmin, pääruoka liha
...Matkapoikien myyntipalveluun)
...kokoksen toimintaan
...nismimuodot ja seuraukset
...ingin KO, käräjätuomari Tea Rantanen
...koulutuspäivän päätös, puheenjohtaja Janne Heilimä
...varat säilytyksessä kokouskannella olevassa tilassa

...ntee kohti Tukholmaa
...eisovasta pöydästä sis. buffetjuomat

...M ajat Ruotsin aikaa)

...The Buffet -ravintolassa
...nteissä hintaan sisältyy Premium-aamiainen)
...an (Tegelvikshamn)
...lisuus lisämaksulliseen retkeen Tukholman Poliisimuseossa,

...en oltava laivassa sisällä, laiva lähtee paluumatkalle klo 16.30
...keskustelua lautamiestoiminnasta. Keskustelun avaa

.../teetä ja hedelmiä
...ntee kohti Helsinkiä
...eisovasta pöydästä sis. buffetjuomat

...The Buffet -ravintolassa
...nteissä hintaan sisältyy Premium-aamiainen)
...elsinkiin, Katajanokan terminaaliin.

...KI MATKAPOIKIEN SIVUILLE

...apojat.fi/maallikkotuomarit

Kuva: Anna Hunko, Unsplash.com

Sitovat ilmoittautumiset koulutus- risteilylle viimeistään 09.8.2024.

Varaukset tehdään Matkapoikien sivulla olevan varaamolinkin kautta. Varauksen voi myös tehdä puhelimitse numeroon 010 2323 200. Puhelinvarauksissa hintaan lisätään käsittelymaksu 12 €/varaus.

Maksu- ja peruutusehdot: Varausmaksu 25% matkan hinnasta eräännyy 12.7.2024 tai heti, jos matka varataan tämän jälkeen. Loppumaksu eräännyy maksettavaksi 09.8.2024.

LISÄMAKSULLINEN RETKI 31€/henkilö

Tukholman Poliisimuseo 15.9. klo 11.30 -13.30

Museossa kerrotaan mielenkiintoisesta ja jännittävästä poliisin arjesta. "Tapaat" poliiseja heidän työtehtäviensä keskellä ja samalla pääset kurkistamaan heidän työhönsä. Näyttelyssä kerrotaan tositarinoita elämästä poliisina. Lisäksi museossa on vaihtuvia näyttelyitä, tällä hetkellä näyttely, joka kertoo viharikoksista ja näyttely, jossa voi nähdä 150 vuoden ajalta erilaisia muotokuvia ja millaisia rikoksia näiden henkilöiden taakse kätkeytyy.

Retki toteutetaan kun osallistujia on vähintään 30.

“

Lautamiehelle ehkä ensimmäinen asia on sen ymmärtäminen, että oikeudessa ollaan vakavan tilanteen äärellä, joten on hyvä ottaa oma tehtävä tosissaan.

Halusin tarjota näkökulmia tuomarin ja lautamiehen yhteistyöhön, koska olen ollut käräjäoikeudessa sihteerinä ja aikanaan myös lautamiehenä. Olen saanut kuulla mielipiteitä ja toiveita tuomareiden puolelta liittyen lautamiesten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Mielestäni ne ovat olleet hyviä vinkkejä ja ajatuksia, miksipä en jakaisi niitä.

Muistan ikuisesti ensimmäisen istunnon, johon menin lautamieheksi. Olin aika järkyttynyt siitä, miten vakavan rikoksen äärelle päädyin ja niinhän se aina on. Kun lähdin kotiini, tunsin kuin tuhat kiloa liijyä olisi painanut niskassa. Tajusin tehtävän vastuun, että mihin olen suostunut. Eikä kaikkien asioiden kohtaaminen ja juttujen kuunteleminen ole ollut helppoa. Voisihan sitä kotonaankin istua.

Lautamiehelle ehkä ensimmäinen asia on sen ymmärtäminen, että oikeudessa ollaan vakavan tilanteen äärellä, joten on hyvä ottaa tosissaan oma tehtävä. Eli tullaan ajoissa paikalle ja ollaan kuulevalla korvalla, se on lautamiehen tehtävä. Istuntosalissa on parasta olla kommentoimatta mitään kun jutun käsittely on kesken, eli kun otetaan vastaan henkilötodistelua ja kirjallisia todisteita, ja kuullaan muita puheenvuoroja.

Juridinen asiantuntija on tuomari, häneltä voi joko ennen istuntoa, tauolla tai lopussa kysyä, mitä asioita tässä jutussa tulisi huomioida. Mitä tässä asiassa on oleellista huomata, tietää tai kuulla. Tämä on mielestäni tärkeä asia, koska silloin lautamies myös pääsee auttamaan ja selvittämään jutun asioita. Eikä vain ihmettele asioita kuin olisi karpäsenä katossa. Maallikkotuomarin ei tarvitse olla juridiikan ammattilainen, mutta hänen pitää osata kysyä, jos siltä tuntuu. Tärkeätä on olla puhumatta tai häiritsemättä istunnon aikana. Jos jotain haluaa kysyä asianosaisilta, sen voi tehdä kirjoittamalla asian lapulle, jonka antaa puheenjohtajalle.

Tuomari on tietyllä tapaa lain vanki. Hän ei voi tuomita fiiliksen mukaan. Eli oikeusjutuissa voi toki huomioida fiilikset, kunhan niissä pohtii sen faktapohjan, mistä on kyse. Eli jutuissa, missä herää vahvasti ”kyllähän tämä kaveri syyllinen on”, silti on oltava neutraali koko istunnon ajan. Ihmisiä kuunnellaan ja asiaa selvitetään, tuomioita ei jaeta etukäteen.

Lähtökohtaisesti juttujen punta-roinnissa tavoite on tietysti se, että puheenjohtaja ja lautamiehet ovat yhtä mieltä, eli että kaikilla on sama kanta jutussa. Jos asiasta äänestetään, osa tuomareista tuolloin esittää vaatimuksen lautamiehelle, että hänen tulee ilmaista

Kuva: Pexels.com

kirjallisesti, miksi hän on asiassa eri mieltä. Osa tuomareista kirjaa asian tuomioon itse. Tästä asiasta ehkä eniten kuulin keskustelua, koska puheenjohtajalla on niin sanotusti kädet täynnä työtä. Jos hän joutuisi kirjaamaan vielä muiden "mielipiteitä", se tuntui monen mielestä kohtuuttomalta. Onhan se kohtuullinen vaatimus, että oma kanta pitää perustella. Perusteleva on tärkeää, koska tuomion perusteella voidaan mahdollisesti mennä hakemaan ratkaisua seuraavaan oikeusasteeseen.

Usein olen kuullut huolestunutta keskustelua siitä, että eikö lautamiehille opeteta perusasioita, kun he tehtäväänsä tulevat. Tämä on varmasti hiukan kärjää oikeuskohtaista, tai aluekohtaista. Itse olen saanut jonkinlaista koulutusta ja olen kokenut sen todella tärkeäksi. Lisäkin olisi voinut olla kursseja tai keskustelua aiheista.

Olisi todella tärkeää ihan jokaisessa kärjää oikeudessa huomioida lautamiesten kouluttaminen oikeusturvan ja puolueettoman käsittelyn turvaamiseksi. Käytäisiin läpi juridiikan perusasioita ja -käsitteitä, kuten rikoksen tunnusmerkistö. Tällä tavalla lautamies pystyisi tekemään oman työnsä paremmin. Jos joutuu täysin vihreänä noin vastuulliseen rooliin, siinä voi hiukan säikähtää. Ja ei missään nimessä ole tarkoitus, että lautamies joutuisi liian vaikeaan tehtävään. Eihän sille voi mitään jos on vihreä, eikä vielä osaa. Mutta kunhan sitä koulutusta olisi tarjolla, niin sekin auttaisi.

Nimimerkki
Ex-kärjäsiihteeri ja yksi lautamiehistä

Kirjoittaja on pyytänyt julkaisua nimettömänä. Nimi on toimituksen tiedossa.

Lukijalta: Lautamiehen ja tuomarin yhteistyönäkökulmia ja kokemuksia kärjää oikeudesta

“

Kärjää oikeuksissa tulisi huomioida lautamiesten kouluttaminen oikeusturvan ja puolueettoman käsittelyn turvaamiseksi.

Kuva: Pixabay.com

22.3. TAMPEREEN KOULUTUSPÄIVIEN ASiantuntijaluennot

Koulutuspäivien
luonnoitsijoiden
esitykset on
ladattavissa

[OTT Kät Antti Tapanila Seksuaalirikokset ja näytönarviointi](#)

[OTT, dosentti, VT Satu Rantaeskola Seksuaalirikoksista asianosaisten oikeuksien näkökulmasta](#)

[Erikoissyyttäjä Leena Koivuniemi Rikoslain 20 luvun keskeiset muutokset](#)

[Pirkanmaan käräjäoikeus Vuosikertomus 2023](#)

Mikäli linkit eivät avaudu suoraan, esitykset löytyvät Maallikkotuomareiden kotisivuilta, TÄÄLLÄ: <https://www.maallikkotuomarit.fi/koulutuspaivien-luentomateriaalit/>

Taustakuva: Maksym Kaharlytskyi, Unsplash.com

LAUTAMIESTEN EETTISET OHJEET

Lautamiestoiminta perustuu maallikkoedustajuuteen, rehellisyyteen ja tasapuolisuuteen ja lautamiehen toimintaa sitoo annettu vala tai vakuutus.

Lautamiehen tulee toimia Suomen lain ja säännösten mukaan päämääränä oikeuden toteutuminen.

Lautamiehen tulee toimia aina rehellisesti ja ymmärryksensä sekä omantuntonsa mukaisesti.

Lautamiehen tulee olla oikeudenmukainen ja lahjomaton.

Lautamiehen tulee olla riippumaton ja hänen on huomioitava esteellisyytensä.

Lautamiehen on aina pysyttävä totuudessa, hän ei saa vääristellä lakia eikä edistää vääryyttä.

Lautamiehen tulee toimia tasapuolisesti muistaen, että kaikki kansalaiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Lautamiehen tulee kohdella kunnioittavasti kaikkia oikeusprosessiin osallistuvia. Lautamiestä sitoo salassapitovelvollisuus.

Lautamiehen tulee toimia tehtävässään arvokkaasti muistaen, että hän edustaa osaltaan suomalaista oikeuslaitosta.

Suomen Maallikkotuomarit Ry
Finlands Lekmannadomare rf

MAALLIKOTUOMARIT OVAT OSA EUROOPPALAISTA OIKEUSKULTTUURIA

Euroopan unionissa käydään parhaillaan vilkasta keskustelua oikeusjärjestelmän ytimessä toimivien maallikotuomareiden roolista. Heidän osallistumisensa oikeudenkäyttöön ei oleoastaan perinteen vaalimista, vaan elintärkeä osa oikeudenmukaisuuden ja läpinäkyvyyden edistämistä. Professori Stefan Machura et al. ovat tuoreessa tutkimuksessaan "Lay participation quality of the administration of justice" käsitelleet maallikotuomareiden merkitystä laadukkaana oikeudenkäytön kannalta Euroopassa. Suomessa maallikotuomareiden arvostus ja tunnustus on jo vakiintunutta, mutta on aika katsoa tulevaisuuteen ja miettiä, miten autamiesten roolia voidaan entisestään vahvistaa.

Professori Stefan Machura et al. 2023 kirjoittamassa ja julkaistussa artikkelissa "Lay participation adds to the quality of the administration of justice (Laikos Journal Online 2023-2)" mukaan maallikotuomarien osallistuminen on merkittävä tekijä oikeudenkäytön laadun parantamisessa Euroopan unionissa. Artikkelissa korostetaan, että lautamiehet eivät ole ainoastaan osa perinteistä oikeusjärjestelmää, vaan heidän roolinsa ja panoksensa on keskeinen oikeudenmukaisuuden

ja avoimuuden edistämässä. Suomessa, kuten monissa muissakin EU-maissa, maallikotuomareiden tuoma lisäarvo oikeusprosessiin on tunnustettu ja muualla arvostettu.

Lautamiesjärjestelmän mahdollinen lakkauttaminen Suomessa olisi askel taaksepäin tässä kehityksessä. Sen sijaan, että katsottaisiin olevan tarvetta poistaa maallikotuomarit oikeussaleista, meidän tulisi pyrkiä vahvistamaan ammattituomarien ja lautamiesten välistä vuorovaikutusta. Maallikotuomarit, tavalliset kansalaiset ilman juridista koulutusta, tuovat oikeussaliin elämäkokemusta ja maalaisjärkeä. He edustavat yhteiskunnan eri kerroksia, mikä lisää luottamusta oikeuslaitokseen ja sen päätöksiin.

Suomen Maallikotuomarit ry:n toiminta on esimerkki siitä, kuinka järjestelmällinen koulutus ja yhteistyö tuo ymmärrystä oikeusoppineiden ja maallikoiden välille. Yhdistys toimii yhteistyössä tuomioistuinviraston, käräjäoikeuksien ja muiden oikeus toimijoiden kanssa. Tavoitteena on laadullisesti hyvän oikeusturvan toteuttaminen yhteiskunnassa. Yhdistys järjestää vuosittain kaksi valtakunnallista koulutustapahtumaa yhdessä Tuomioistuinviraston kanssa: Pidettäviin luentoihin osallistuvat tuomioistuimen osapuolet valitun teeman ympärille.

Maallikotuomareiden osallistuminen oikeudenkäyttöön on investointi oikeusvaltion periaatteiden vahvistamiseen. Sen sijaan, että nähtäisiin lautamiesjärjestelmän lakkauttaminen ratkaisuna nykyajan haasteisiin, tulisi pyrkiä entistä aktiivisemmin hyödyntämään ja kehittämään tätä järjestelmää. On tärkeää, että ylläpidetään dialogia ja koulutusta. Näin Suomi ei ainoastaan säilytä asemaansa oikeudenmukaisen oikeuskulttuurin edelläkävijänä Euroopassa, vaan myös vahvistaa kansalaistensa luottamusta oikeusjärjestelmään.

Suomen Maallikotuomarit Ry
hallitus

Tiedote 6.4.2024 klo 13.10
Teksti: Johanna Stenros

Oikeudenmukaisuuden
tukeminen:
ammattituomareiden
ja lautamiesten tiivis
yhteistyö ratkaisevassa
roolissa

Recent Developments about Lay Judges in the European Union

By Prof. Stefan Machura, Bangor University, Prof. Sanja Kutnjak Ivković, Michigan State University, Prof. Valerie P. Hans, Cornell Law School

Abstract

Lay participation adds to the quality of the administration of justice. Few people, though, have an idea about the extent to which EU member states draw on lay judges. This article for the first time provides an overview on lay participation in civil and criminal justice in EU countries. Of the EU member states, the majority has some form of lay participation in criminal courts, mostly mixed courts (18 countries), in which lay and professional judges deliberate on cases together. Also in civil courts, a majority employ lay decision-makers, where 16 states have mixed courts. Juries, single lay judges, or panels exclusively consisting of lay people have become rare. Only four EU countries – Latvia, Lithuania, Romania, and The Netherlands – have no lay participation in criminal and civil trials. In some countries, lay participation is widespread, including for example, Austria, Finland, France, Germany, and Sweden. The article also identifies factors influencing the extent of lay participation in the courts. In conclusion: Lay judges are part of European legal culture.

Die Beteiligung ehrenamtlicher Richter trägt zur Qualität der Rechtspflege bei. Nur wenige haben eine Vorstellung davon, in welchem Ausmaß die EU-Mitgliedstaaten auf sie zurückgreifen. Dieser Artikel bietet erstmals einen Überblick über die Beteiligung ehrenamtlicher Richter an der Zivil- und Strafjustiz in den EU-Ländern. Die Mehrheit der EU-Mitgliedstaaten verfügt über eine Beteiligung von Laien an Strafgerichten. Diese entsprechen oder ähneln meist den deutschen Schöffengerichten, in denen Laien- und Berufsrichter gemeinsam über Fälle beraten und entscheiden (18 Länder). In der Zivilgerichtsbarkeit verfügt ebenfalls die Mehrheit der EU-Staaten über ehrenamtliche Beteiligung – 16 davon in einer Art Schöffengericht. „Echte“ Geschworenengerichte, Laien als Einzelrichter sowie Spruchkörper nur aus ehrenamtlichen Richtern sind selten geworden. Nur vier EU-Länder haben keine Laienbeteiligung: Lettland, Litauen, die Niederlande und Rumänien. Dagegen ist die Beteiligung Ehrenamtlicher in der Justiz einiger Länder weit verbreitet, darunter Deutschland, Finnland, Frankreich, Österreich und Schweden. Faktoren werden genannt, die das Ausmaß der Laienpartizipation in der Justiz beeinflussen. Zusammengefasst: Ehrenamtliche Richter sind Teil europäischer Rechtskultur.

Prof. Stefan Machura

Professor in Criminology and Criminal Justice, School of History, Law and Social Sciences, Bangor University, Bangor, UK | Photo: Bangor University

Prof. Sanja Kutnjak Ivković

Professor at the School of Criminal Justice, Michigan State University, USA | Photo: Michigan State University

Prof. Valerie P. Hans

Charles F. Rechlin Professor of Law at Cornell Law School, USA | Photo: Cornell Law School

JÄSENEDET 2024

1.

Yhdistyksen jäsenet saavat alennusta 20 % myytävänä olevista jäsentuotteista.

2.

Tallink Silja antaa vain yhdistykselle ryhmälennuksen (laskutus tapahtuu yhdistyksen nimellä ja mahdolliset ostopisteet tulee aina yhdistykselle).
Kannattaa hankkia oma jäsenyys.

3.

Muut alennukset kuten Sokos Hotels (S-etukortti) ja Scandic (Scandic Friends-jäsen) yrityksen henkilökohtaisen asiakkuuden ja rekisteröitymisen mukaan.

Tuotetilaukset: herastuomari Janne Heilimä

puheenjohtaja@maallikkotuomarit.fi

0400 797 700

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

Suomen lautamiehet ry
Finlands nämndemän rf

LAUTAMIESTUOTTEET - suomalaista muotoilua

Myynnissä koulutustapahtumissa- Hanki itsellesi tai anna lahjaksi!

Herastuomarin
Rintamerkki 20 €
Kalvosinnäpät 50 €
Silmionpidike 40 €

Lautamiehen
Rintamerkki 10 €
Silmionpidike 22 €
Kalvosinnäpät 32 €

Kultasormus
herastuomarille
Tai lautamiehelle
erikoistilauksesta

Kaulakoru 25 €
kullattua hopeaa
(ilman ketjua)

Suomen lautamiehet
ry:n standaari 45 €

Tuomarinvälatdistus
10 €/kpl

Avaimenperä / poletti
3,50 €/kpl tai 10 €/3 kpl

Herastuomarin
arvonimikirja 10 €/kpl

EUROPEAN NETWORK OF ASSOCIATIONS OF LAY JUDGES (ENALJ) 10-12.5.

Gallerie Hotel Leipziger Hof
Leipzig, Saksa

Osallistajat: Olavi Kuikka, varapuheenjohtaja,
Suomen Maallikkotuomarit ry:n valtuuttamana ja
Stefan Ekholm, jäsen, Suomen Maallikkotuomarit ry

Saavuttuamme Leipzigiin 10.5, ohjelmassa oli majoittautuminen Gallerie Hotel Leipziger Hof-hotelliin. Perinteisesti tapaaminen alkoi yhteisen illallisen merkeissä. Illallisen aikana edustajilla oli mahdollisuus vaihtaa ajatuksia maallikkotuomareiden tilanteesta ja toiminnasta eri maissa. Järjestämisvastuu oli annettu Saksalle. Osallistujia oli kaikkiaan 7 eri maasta; Bulgaria, Italia, Itävalta, Puola, Ruotsi, Saksa ja Suomi.

Varsinainen kokouspäivä oli 11.5. Päivä alkoi aamupalan jälkeen opastetulla tutustumiskäynnillä liittovaltion hallinto-oikeuteen. Historiallisen oikeustalon tiloissa pääsimme näkemään myös oikeussalin ja oikeuden neuvotteluhuoneen. Suomen edustajat kuvauttivat itsensä myös Saksan lipun vieressä, mikä oli tuotu oikeussaliin tulevan sotilasoikeuden istunnon vuoksi. Tällä kertaa saimme kuulla esityksen Professori ja oikeustieteen tohtori, Daniela Heid, Ph.D luenoimana. Daniela Heid opettaa liittovaltion hallintotiedeammatti-

korkeakoulussa (Federal University of Applied Administrative Science). Hallintoammattikorkeakoulun opiskelijoilla on määräaikaisen virkamiehen oikeusasema. Hänen pääasialliset tutkimusalansa ovat: Eurooppa-oikeus, julkishallinnon oikeus (TVöD, Beamtenrecht), Tšekin oikeus sekä kansallinen ja kansainvälinen poliisioikeus.

Luento alkoi EU:n toimivallasta oikeuden alueella ja viittauksella Benjamin Franklinin (1755): "Ne, jotka luopuisivat olennaisesta vapaudesta ostaakseen vähän väliaikaista turvaa, eivät ansaitse vapautta eikä turvaa". EU:n jäsenvaltiot ovat sopineet, että: 1. Unionin tavoitteena on edistää rauhaa, arvo- ja kansojensa hyvinvointia. 2. Unioni tarjoaa kansalaisilleen vapautteen, turvallisuuden ja oikeuden perustuvan alueen ilman sisäisiä rajoja, jossa henkilöiden vapaa liikkuvuus varmistetaan asianmukaisin toimenpitein, jotka koskevat ulkorajojen valvontaa, turvapaikka-asioita, maahanmuuttoa sekä ulkorajojen ehkäisemistä ja rikosten torjuntaa.

Enalj:n pääsihteeri Hasso Lieber kiittää Prof. Daniela Heidia vaikuttavasta ja korkeatasoisesta luennosta.

Kuva: Olavi Kuikka

EU:n käsite ”oikeusalue” kattaa oikeudellisen yhteistyön jäsenvaltioiden ja EU:n välillä siviili-, kaupp- ja rikosasioissa.

Lautamiehiä ja maallikotuomareita koskien, Prof. Heid esitti kysymyksen, voidaanko kansalaisyh-teiskunnan osallistumisen periaate oikeudenkäyttöön johtaa EU-sopimuksista tai EU:n historiasta yleensä. Kansalaisaloitteen, joka käynnistäisi lainsäädäntömenettelyn, vaaditaan miljoona allekirjoittajaa seitsemästä eri jäsenvaltiosta. Tämäkin olisi vain ehdotus, joka arvioitaisiin vielä erikseen. EU:n komissio on ehdottanut ”yhden luukun” palvelua kansalaisyhteiskunnan ryhmille,

mutta tätä lakiehdotus ei kuitenkaan ole vielä annettu. EU:n eri maiden maallikotuomarit voisivat lain voimaantulon jälkeen yhdistää voimansa ja ajaa etujaan EU:ssa. Paras keino on tällä hetkellä lobata omia EU-edustajia ja asiasta päättävää komissaaria. Luennon jälkeen kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, sekä kuultiin puheenjohtajiston ra-portti kuluneelta kaudelta (Alessia Perolio, Rainer Sedelmayer, Margherita Morelli). Maakohtaisille raporteille oli varattu oma paikka, mutta aikatauluy-sistä niitä ei esitetty suullisesti kokouksessa. Suomen maaraportin oli Olavi Kuikka toimittanut jo ennen kokousta. Tämän jälkeen kuultiin EU-projektin (SELECT D&D) tilanneraportti ja sen mahdollisuuksista tuleviin tutkimus- ja koulutus-hankkeisiin (Margherita Morelli). Piotor Juchacz esitti oman ideansa maallikotuomareiden tilanteen parantamiseksi. Hänen ehdotuksensa oli yliopistotasaisen tutkimusyhteistyön lisääminen koskien maallikotuomareiden asemaa eri maissa. Hasso Lieber esitteli kokouksessa eettisiä periaatteita koskevat asiasisällön ja eettiset ohjeet päätettiin jättää tarkasteltavaksi ja kommentoitavaksi jäsenmailhin. Illalla oli vielä yhteinen illallinen.

Päivän ohjelmassa 12.5. oli tutustuminen Leipzigin nähtävyyksiin. Tässä Suomen edustajana kunnostautui Stefan Ekholm. Oma osallistumiseni jäi väliin väsymyksen vuoksi. Matka Oulusta Leipzigiin oli pitkä, sisältäen odottamista lentokentillä ja uneton, lähes 26 tuntia kestänyt matkanteko, sekä tiivis kokousaikataulu ja pitkät päivät, toivat oman lisänsä väsymykseen. Tästä syystä jouduin jättämään tutustumisen Leipzigin nähtävyyksiin väliin käyttäen tuon ajan lepoon. Stefan Ekholm ilmaisikin kokouksen jälkeen sähköpostissa toiveen, että kokouspaikat olisivat paremmin saavutettavissa myös kauempaa tuleville. Onneksi vierailusta hallinto-oikeuteen ja nähtävyyksistä on saatavilla Marko Goschinin ottamat kuvatalenteet, joihin sain myös julkaisuluvan lehteämme varten.

Teksti: Olavi Kuikka

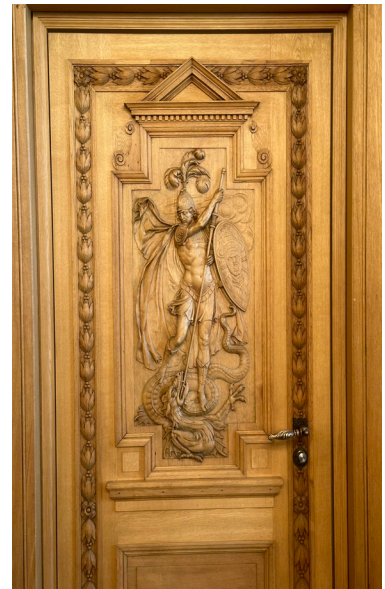

Kuva: Marko Gosch

Eturivissä (toinen vas.) Dirk Eberhard Kirst, Saksin osavaltion työtuomioistuimen presidentti ja Enalj:n kokousedustajat kuuntelevat oppaamme Werner Neumannin esitystä oikeustalon historiasta ja oikeussaleista. Werner Neumann on entinen liittovaltion hallintotuomioistuimen, "Bundesverwaltungsgericht" puheenjohtaja.

Kuva: Marko Gosch

Puureliefi pohjautuu Kreikan mytologiaan, jossa Herakles surmaa monipäisen hirviön Hydran. Oikeudessa tätä kuvaa pidetään oikeudenmukaisuuden hyveen symbolina.

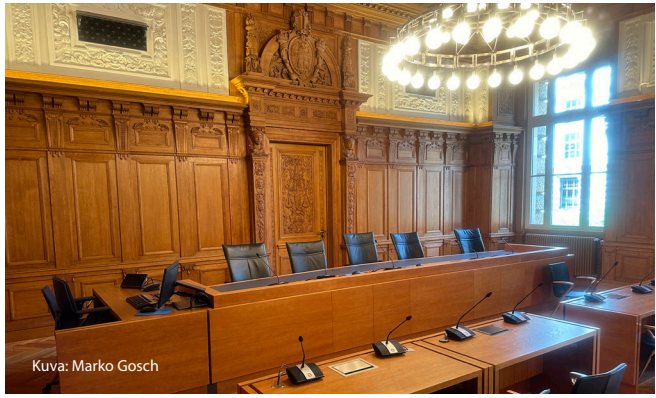
Kuva: Marko Gosch

Kuva: Marko Gosch

Kuva: Olavi Kuikka

Kuva: Marko Gosch

Kuva: Marko Gosch

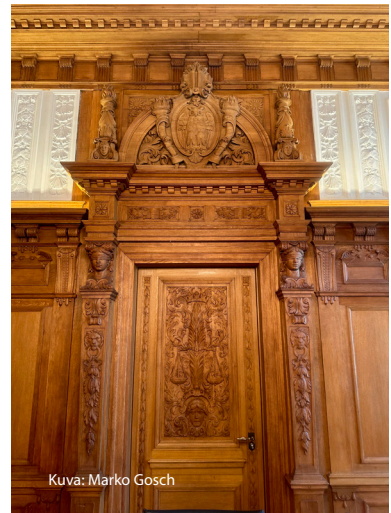
Kuva: Olavi Kuikka

Kuva: Olavi Kuikka

Kuva: Olavi Kuikka

Kuva: Marko Gosch

Kuva: Olavi Kuikka

Kuva: Olavi Kuikka

POIMINTOJA

Kokemus ja
pätevyys haasteena
nykyaikaisessa
oikeuskäytännössä

Turun Sanomissa julkaistun artikkelin mukaan maallikkotuomarien eli lautamiesten osallistuminen rikosoikeudenkäynteihin on vähentynyt ja keskittynyt pääasiassa vakavimpien rikosten, kuten väkivalta- ja seksuaalirikosten, käsittelyyn. Tämä on johtanut siihen, että maallikkotuomareiden kokemus ja pätevyys juridiikan alalla voivat jäädä vähäiseksi. Suomessa maallikkotuomarit ovat perinteisesti toimineet tuomassa kansan äänen oikeusjärjestelmään ja edistämässä sen luotettavuutta, mutta heidän roolinsa haastavuus korostuu nykyisessä oikeuskäytännössä.

Oikeusalan ammattilaiset kuten Tuomariliitto ja Asianajajaliitto ovat esittäneet huolensa järjestelmän nykymuodon soveltuvuudesta, huomioiden oikeustajun vaihtelevuuden ja maallikkotuomareiden asiantuntemuksen rajallisuuden. Ehdotuksena on esitetty maallikkotuomareiden koulutuksen lisäämistä ja heidän kokemustensa

Turun Sanomat 18.2.2024, koko teksti:
<https://www.ts.fi/puheenvuorot/6241503>

Kaupunginvaltuutettu tuomittiin sakkoihin rasististen julkaisujen vuoksi

Kymenlaakson käräjäoikeuden entinen lautamies ja Kouvolan kaupunginvaltuutettu Juha Ripattila on saanut sakot virkavelvollisuuden rikkomisesta ja kahdesta kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Ripattila oli lautamiehenä toimiessaan tehnyt rasistisia Facebook-julkaisuja, jotka liittyivät maahanmuuttajiin ja romanimiehiin. Julkaisut herättivät suvaitsemattomuutta ja halveksuntaa kyseisiä ryhmiä kohtaan, mikä hovioikeuden mukaan vahingoitti luottamusta tuomioistuimen toimintaan. Ripattilan toiminta katsottiin sopimattomaksi virkamiehelle, ja hänet tuomittiin maksamaan 35 päiväsakkoa, yhteensä 1750 euroa. Hän on myöhemmin eronnut lautamiehen tehtävästä.

Keski-Suomalainen 10.4.2024, koko teksti: <https://www.ksml.fi/uutis-suomalainen/6687944>

Lautamiehelle varoitus epäasiallisesta kommentista

Pohjanmaan käräjäoikeus on antanut lautamies Ville Hämäläiselle kirjallisen varoituksen epäasiallisen kommentin vuoksi viestipalvelussa. Laamannin mukaan kommentti oli täysin sopimatonta ja rikkoi käräjäoikeuden arvoja. Vaikka lautamiehillä on laaja sananvapaus, heidän odotetaan käyttäytyvän asemaansa sopivalla tavalla myös yksityishenkilöinä. Tämä tapaus on heikentänyt luottamusta oikeusjärjestelmään, koska lautamiehiltä vaaditaan korkeaa eettistä standardia. Hämäläinen ei menettänyt tehtävänsä, sillä oikeuden mukaan laillisia perusteita erottamiselle ei ollut.

Yle 16.4.24, koko teksti: https://yle.fi/a/74-20083955_ja

<https://yle.fi/a/74-20082361>

Lautamiesten rooli Suomen oikeusjärjestelmässä on perinteisesti ollut tuoda kansan oikeustajua tuomioistuinten päätöksentekoon, mikä korostaa heidän tehtävänsä merkityksellisyyttä ja vaatii korkeaa etiikkaa. Viimeaikaiset tapahtumat, joissa lautamiehet ovat joutuneet oikeudellisen huomion kohteeksi epäasiallisen käytöksen tai puutteellisen pätevyyden vuoksi, muistuttavat siitä, kuinka tärkeää on ylläpitää ja kunnioittaa lautamiesetiikkaa. Lautamiehenä toimiminen edellyttää jatkuvaa tietoisuutta siitä, että jokainen toiminta ja sana vaikuttaa suoraan oikeusjärjestelmän luotettavuuteen ja yleiseen oikeuskäsitykseen.

Turun Sanomat 18.2.2024, koko teksti: <https://www.ts.fi/puheenvuorot/6241503>

KESKISUOMALAINEN

Luitko jo tämän: Neljä korkeaa kerrostaloa suunnitteilla Jyväskylän Sepänkadun kulmukseen – kat

Etusivu / Uutissuomalainen

Kaupunginvaltuutetulle tuomio – oli lautamiehenä ratkaisemassa juttua, jonka syytettyjä nimitteli rasistisesti Facebookissa

Maria Rosvall / STT
10.4.2024 12:35 | Päivitetty 10.4.2024 14:53

Keski-Suomalainen 10.4.2024, koko teksti: <https://www.ksml.fi/uutissuomalainen/6687944>

yle Etusivu Venäjän hyökkäys Miljoona roskapussia Muuttolintujen kevät

Oikeus

Lautamies kommentoi epäasiallisesti X:ssä – käräjäoikeus antoi kirjallisen varoituksen: "Horjuttanut vakavasti luottamusta"

Pohjanmaan käräjäoikeuden laamannin mukaan kommentti viestipalvelu X:ssä oli täysin epäasiallinen ja lautamiehen asemaan soimaton.

Yle 16.4.24, koko teksti: https://yle.fi/a/74-20083955_ja

<https://yle.fi/a/74-20082361>

Koonnut: Johanna Stenros

Taustakuva oikealla: Marissa Grootes-Gzuk, Unsplash.com

Kymenlaakson käräjäoikeuden lautamiehet, Maini Oinonen, Jouni Liimatainen, Leena Inkilä ja Tuula Rantamo kävivät tervehtimässä laamanni Markku Almgrenia vieden hänelle 50-vuotishistoriikkimme.

Kymenlaakson käräjäoikeuden lautamiehet olivat tauolla ja ovat nyt aloittaneet lautamiestoimikunnan toiminnan uudelleen.

Teksti ja kuvat: Helena Sorvo

LAAMANNI MARKKU ALMGRENIA TERVEHTIMÄSSÄ

Laamannin luona keskusteltiin käräjäoikeudesta ja lautamiesten tulevaisuudesta. Keskustelun keskiössä oli, miten uudet, nuoret lautamiehet saadaan sitoutumaan luottamustehtäväänsä sen vaatimalla tavalla. Tavoitteena on, että he ymmärtävät käräjäoikeuden istuntojen olevan täysin erilaisia kuin kunnan lautakuntien kokoukset. Lisäksi on tärkeää korostaa, että lautamies on tehtävässään poliittisesti sitoutumaton.

Toimikunnan tavoitteena on kutsua istuvat lautamiehet koolle henkilökohtaisesti ja järjestää heille esimerkiksi mielenkiintoinen tutustumiskäynti. Tapaamisessa voitaisiin sopia tulevista toimintatavoista ja sitoutumista vahvistavista käytännöistä.

Hallitus 2024-2025

yhteystiedot

Puheenjohtaja/tuotetilaukset
herastuomari Janne Heilimä
puheenjohtaja@maallikkotuomarit.fi

0400 797 700

Varapuheenjohtaja, taloudenhoitaja
lautamies Olavi Kuikka
olavi.kuikka@gmail.com

040 543 7607

Järjestösihteeri
herastuomari Tuula Rantamo
jarjestosihteeri@maallikkotuomarit.fi

0400 944 646

Koulutuspäivävastaava
Alueyhteyshenkilö
Raili Palokari
raili.palokari@gmail.com

044 2516 144

Koulutusristeilyiden järjestely
lautamies Pentti Kapanen
pentti.kapanen@gmail.com

0400 548 179

Tiedottaja
lautamies Johanna Stenros
tiedottaja@maallikkotuomarit.fi

Maallikkotuomari-lehden päätoimittaja
lautamies Johanna Stenros
paatoimittaja@maallikkotuomarit.fi